

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (27)

Ohranjanje fotografske dediščine

MATEJA LIKOZAR

GORENJSKI
MUZEJ

Ohranjanje starih fotografij in njihovih nosilcev, kljub tehnološkemu razvoju v zadnjih desetletjih, povzroča skrbnikom fotografskih zbirk precej težav pri ustreznem vzdrževanju idealnih pogojev za hrambo.

Opravljenih je bilo veliko znanstvenih raziskav, v veljavi so nacionalni in mednarodni standardi, ki določajo najprimernejše pogoje hrambe, vendar univerzalnega navodila, ki bi preprečilo staranje, propad in razkroj fotografskega gradiva, žal ni. Zaradi svoje vsebine, starosti in enkratnosti, ima fotografsko gradivo status arhivskega gradiva, zato pri hrambi le-tega upoštevamo zakon, ki določa pogoje

za ohranjanje, uporabnost, dostopnost in varstvo arhivskega gradiva.

V fototeki hranimo negative, pozitivne, reprodukcije, diapozitive, nekaj steklenih plošč originalne stare fotografije in obsežno zbirko razglednic gorenjskih krajev. V zadnjem desetletju je v porastu digitalna fotografija in digitalizacija analognih fotografij.

Ob zadnji selitvi muzeja leta 2012 smo fototeko preselili v prostor, v katerem skrbimo za zaščito gradiva pred škodljivimi vplivi nenadnih sprememb temperature (T) in relativne vlažnosti (RV). S klimatsko napravo vzdržujemo okrog 15°C in med 30 in 40 % vlažnosti.

Ustrezna klima varuje gradivo pred plesnijo, preperelostjo, pokanjem, zvijanjem in luščenjem. Fototečno gradivo različnih vrst hranimo v enem prostoru, zato mu enkrat ne moremo zagotoviti idealnih pogojev.

Negative hranimo v brezklislnskih papirnih ovojih. V albumih in posebnih arhivskih materialih, ki ne vsebujejo polivinil klorida oz. plastifikatorjev, hranimo diapozitive, stare originalne fotografije in razglednice. Steklene plošče so zložene v arhivske škatle. Glavnino muzejske fototeke predstavljajo kartoni s fotografijami, namenjeni interni uporabi in zunanjim uporabnikom, ki jih s preostalim gradivom

Fototeka Gorenjskega muzeja se nahaja v naših upravnih prostorih. / Arhiv Gorenjskega muzeja

hranimo v kovinskih arhivskih predalnikih in kartotečnih omarah, odmaknjenih od zunanjih sten.

Način hrambe gradiva ščiti pomemben del premične kulturne dediščine pred škodljivimi vplivi temperature in vlage, pred svetlobo, prahom, nečistočami in mehanskimi poškodbami,

omogoča čistost zraka, kovinska oprema dodatno blaži morebitna klimatska nihanja. Prostor nadzorujejo še merilec vlage, razvlažilec, termometer in detektor požara. Pogoji resda še vedno niso optimalni, vendar so v primerjavi s tistimi, v katerih se je fototeka nahajala poprej, naravnost odlični.